

Polisi Trwyddedu Cerbydau Hacni a Cherbydau Hurio Preifat

**Meini Prawf Ffitrwydd
ar gyfer Gyrwyr a Gweithredwyr**

**DYDDIAD: MAI 2014
Mabwysiadwyd gan y Cabinet 1/7/2014
DYDDIAD: 1af Gorffennaf 2014**

1.0 Cyflwyniad

- 1.1 Pwrpas y polisi hwn yw darparu arweiniad ar y meini prawf a ystyrir gan y Cyngor wrth benderfynu a ydy ymgeisydd neu ddaliwr trwydded presennol yn berson addas a gweddus i ddal trwydded gyrrwr cerbyd hacni, gyrrwr cerbyd hurio preifat neu weithredwr cerbyd hurio preifat.
- 1.2.1 Nod y polisi hwn yw sicrhau diogelwch y cyhoedd. Bwriad yr Awdurdod Trwyddedu yw sicrhau bod person yn addas a gweddus i ddal trwydded. I wneud hynny, bydd yn ystyried ffactorau amrywiol gan gynnwys y canlynol:
- Nad yw'r person yn fgythyad i'r cyhoedd;
  - Bod y cyhoedd yn cael eu diogelu rhag pobl anonest;
  - Diogelwch plant a phobl ifanc;
  - Diogelwch pobl agored i niwed;
  - Bod y cyhoedd yn gallu defnyddio gerbydau trwyddedig yn hyderus.
- 1.3 Nod y polisi hwn yw darparu arweiniad i unrhyw berson sydd â diddordeb mewn trwyddedu cerbyd cyhoeddus neu gerbyd hurio preifat, gan gynnwys, ymhlith eraill:
- Ymgeiswyr am drwyddedau gyrru/gweithredu
  - Gyrrwyr/gweithredwyr trwyddedig y mae eu trwyddedau'n cael eu hadolygu
  - Swyddogion Trwyddedu
  - Yr Heddlu
  - Aelodau o'r Pwyllgor Trwyddedu (neu gorff penderfynu arall perthnasol)
  - Gwrandawiadau apêl Llys Ynadon a Llys y Goron yn erbyn penderfyniadau gan awdurdodau lleol.
- 1.4 Fel arfer dirprwyir y broses o ganiatáu, adnewyddu neu atal trwydded gyrrwr cerbyd hacni a/neu gerbyd hurio preifat i un o swyddogion awdurdodedig yr Awdurdod Trwyddedu. Bydd swyddogion trwyddedu'n defnyddio'r canllawiau hyn wrth wneud penderfyniad i ganiatáu trwydded ai peidio Mewn achosion priodol, cyfeirir ceisiadau am drwyddedau i'r Pwyllgor Trwyddedu (neu gorff penderfynu perthnasol arall). Er y bydd y swyddogion a'r Pwyllgor/Is-bwyllgor yn rhoi ystyriaeth i'r canllawiau a geir yn y polisi, **ystyrir pob achos yn ôl ei deilyngdod** a lle bo'r amgylchiadau'n gofyn am hynny, gall y Pwyllgor/Swyddog beidio â dilyn y canllawiau.
- 1.5 Os bydd ymgeisydd/daliwr trwydded yn methu â datgan unrhyw gollfarnau; rhybuddion; rhybuddiadau; hysbysiadau cosb, gorchmynion neu geryddon ar ei ffurflen gais, gan gynnwys unrhyw achosion llys neu faterion eraill sydd i ddod, gellir cyfeirio'r achos at sylw'r Pwyllgor Trwyddedu.

2.0 Polisi Cyffredinol

- 2.1 Penderfynir pob achos unigol yn ôl ei deilyngdod.
- 2.2 Ni fydd person a gafwyd yn euog o drosedd o angenrheidrwydd yn cael ei wahardd rhag cael trwydded, ond fel arfer byddai disgwyl iddo/iddi:
  - a. Beidio â throsteddu am gyfnod priodol (fel y gosodir isod); a
  - b. Dangos tystiolaeth ei fod ef neu hi'n berson addas a gweddus i ddal trwydded - cyfrifoldeb yr ymgeisydd yw cyflwyno tystiolaeth o'r fath.
- 2.3 At ddibenion y Polisi hwn gall "materion eraill i'w hystyried" gynnwys y canlynol, ymhlith pethau eraill:
  - a) Collfarnau troseddol / moduro;
  - b) Cwrt-marsial;
  - c) Rhybuddiadau;
  - d) Hysbysiadau cosb penodol neu hysbysiadau cosb eraill;
  - e) Gorchmynion ymddygiad gwrthgymdeithasol neu orchmynion tebyg;
  - f) Torri amodau trwyddedu;
  - g) Rhybuddion neu Geryddon Ffurfiol;
  - h) Cyhuddiadau neu faterion sydd heb fynd i'r llys eto;
- 2.4 Os bydd gan ymgeisydd gollfarn(au) neu fater arall/faterion eraill i'w (h)ystyried ni all y Cyngor adolygu teilyngdod y gollfarn neu'r mater arall.
- 2.5 Os bydd ymgeisydd/daliwr trwydded wedi'i gael yn euog, neu os oes ganddo ef neu hi fater arall i'w ystyried yn wneud â chynorthwyo, annog, ymgeisio, cynllwynio, cynghori, caffael, achosi, caniatáu neu annog unrhyw rai o'r collfarnau/materion troseddol neu foduro a nodir yn y canllawiau hyn, fe'u hystyrir yn berthnasol i'r mater gwreiddiol.

3.0 Apeliadau

- 3.1 Mae gan unrhyw ymgeisydd sydd wedi methu â chael trwydded gyrrwr cerbyd hacni, cerbyd hurio preifat a/neu weithredwr cerbyd hurio preifat, neu yrrwr/gweithredwr trwyddedig y mae ei drwydded wedi'i hatal neu'i dirymu dros dro, yr hawl i apelio i Lys yr Ynadon o fewn 21 diwrnod o dderbyn yr hysbysiad o benderfyniad.

4.0 Pwerau

- 4.1 Gosodir y pwerau i ganiatáu trwydded gyrrwr/gweithredwr o fewn Adran 51, Adran 55 ac Adran 59 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1876 (y Ddeddf). Ni fydd yr Awdurdod Lleol yn caniatáu trwydded i yrrwr cerbyd hacni, cerbyd hurio preifat na Thrwydded Weithredu oni bai ei fod yn fodlon bod yr ymgeisydd yn berson addas a gweddus i ddal trwydded o'r fath.
- 4.2 Gosodir y pwerau i atal, dirymu neu wrthod adnewyddu trwydded gyrrwr yn Adran 61 o'r Ddeddf, pan fydd yr ymgeisydd/daliwr trwydded wedi'i gael yn euog o drosedd sy'n ymwneud ag anonestrydd, anwedduster neu drais; methu â chydymffurfio â Deddf Cyfrifoldebau Heddluoedd Trefol 1847; methu â chydymffurfio â darpariaeth Rhan II o Ddeddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976; neu unrhyw achos rhesymol arall.
- 4.3 Mae Adran 61 (2B) yn caniatáu i'r Awdurdod Trwyddedu, os bernir bod hynny er diogelwch y cyhoedd, i atal neu ddirymu trwydded gyrrwr, a hynny'n ddi-oed. Cyflwynir y gyrrwr â Hysbysiad o Benderfyniad yn esbonio pam y gwnaethpwyd y penderfyniad, a bydd yn dod i rym pan gyflwynir y rhybudd i'r gyrrwr. Gall y gyrrwr apelio yn erbyn y penderfyniad hwn ond ni chaiff yrru yn ystod y cyfnod apêl.
- 4.4 Mae Adran 62 o'r Ddeddf yn caniatáu i'r Awdurdod Trwyddedu i atal, dirymu neu wrthod adnewyddu trwydded gweithredwr os ydy'r ymgeisydd/daliwr trwydded wedi'i gael yn euog o beidio â chydymffurfio neu droseddu dan ddarpariaethau Rhan II o'r Ddeddf; neu ar sail unrhyw ymddygiad ar ran y gweithredwr sydd ym marn y Cyngor yn golygu nad yw'n addas, neu yn sgil unrhyw newid perthnasol i amgylchiadau'r gweithredwr ers caniatáu'r drwydded, y seiliwyd yr hawl i gael trwydded arnynt, neu unrhyw reswm rhesymol arall.
- 4.5 Mae Gorchymyn Deddf Adsefydlu Troseddwy 1974 (Eithriadau) (Diwygio) 2002 yn caniatáu i'r Awdurdod Trwyddedu i roi ystyriaeth i'r holl gollfarnau a gofnodwyd yn erbyn ymgeisydd am neu ddaliwr trwydded gyrrwr cerbyd hurio preifat neu gerbyd hacni, p'un ai ydynt wedi darhod ai peidio. Felly bydd yr Awdurdod Trwyddedu'n rhoi ystyriaeth i'r holl gollfarnau perthnasol, yn arbennig pan fydd yna hanes hir o droseddu neu batrwm diweddar o droseddu dro ar ôl tro.

5.0 Ystyried hanes troseddol a ddatgelir

5.1 Dan ddarpariaethau Adrannau 51, 55, a 59 o'r Ddeddf, mae'n ofynnol bod yr Awdurdod Trwyddedu'n sicrhau bod y sawl sy'n gwneud cais i ganiatáu neu adnewyddu trwydded gyrrwr/gweithredwr yn berson 'addas a gweddus' i ddal trwydded o'r fath. Fodd bynnag, os oes gan ymgeisydd/daliwr trwydded unrhyw faterion i'w hystyried, gall yr Awdurdod Trwyddedu roi ystyriaeth i'r canlynol:

- Pa mor berthnasol yw'r drosedd/troseddau i'r drwydded y gwneir cais amdani;
- Pa mor ddifrifol oedd y drosedd/troseddau;
- Pryd y cyflawnwyd y drosedd/troseddau;
- Dyddiad y gollfarn ac oed yr ymgeisydd ar adeg collfarnu;
- Y ddedfryd a osodwyd gan y llys;
- P'un ai ydyn nhw'n rhan o batrwm o droseddu;
- Unrhyw ffactorau eraill all fod yn berthnasol.

6.0 Trais

6.1 Mae gyrrwyr trwyddedig mewn cysylltiad agos â'r cyhoedd yn rheolaidd. Fel arfer, gwrthodir cais am drwydded neu caiff trwydded bresennol ei hatal neu'i dirymu os bydd yr ymgeisydd/daliwr trwydded wedi'i gael yn euog o drosedd a arweiniodd at golli bywyd.

6.2 Mewn achosion eraill, mae unrhyw un sy'n arddangos tuedd i fod yn dreisgar yn annhebygol o gael trwydded nes bod ef neu hi'n rhydd o gollfarn(au) o'r fath neu fater arall/faterion eraill i'w (h)ystyried **am 3 blynedd o leiaf**. Fodd bynnag, o ystyried yr amrywiaeth eang o droseddau sy'n cynnwys trais, rhaid rhoi ystyriaeth i natur y drosedd.

6.3 Fel arfer gwrthodir cais am drwydded neu caiff trwydded bresennol ei hatal neu'i dirymu pan fydd gan yr ymgeisydd/daliwr trwydded gollfarn(au) neu fater arall/faterion eraill i'w (h)ystyried am drosedd a restrir isod, a bod y gollfarn/collfarnau neu fater arall/materion eraill i'w (h)ystyried **lai na 5 mlynedd** cyn dyddiad y cais:

- Codi helynt/ffrwgwd;
- Ymosod gan achosi gwir niwed corfforol;
- Ymosodiad cyffredin;
- Difrod troseddol;
- Ymosod ar, neu rwystro swyddog awdurdodedig;
- Gwrthod arestiad;
- Meddiant o arf (neu arf ffug) neu unrhyw drosedd arall yn ymwneud ag arfau ar wahân i arf tanio;
- Trosedd dan Adran 5 o Ddeddf Trefn Gyhoeddus 1986 (aflonyddu, codi braw neu beri gofid)

- Trosedd dan Adran 4 o Ddeddf Trefn Gyhoeddus 1986 (ofn ennyn trais)
- Trosedd dan Adran 4A o Ddeddf Trefn Gyhoeddus 1986 (aflonyddu, codi braw neu beri gofid yn fwriadol);

Troseddau tebyg neu droseddau sy'n disodli'r uchod:

6.4 Fel arfer gwrthodir cais am drwydded neu caiff trwydded bresennol ei hatal neu'i dirymu pan fydd gan yr ymgeisydd/daliwr trwydded gollfarn(au) neu fater arall/faterion eraill i'w (h)ystyried am drosedd a restrir isod a bod y gollfarn/collfarnau neu fater arall/materion eraill i'w (h)ystyried **lai na 10 mlynedd** cyn dyddiad y cais:

- Unrhyw droseddau casineb difrifolach, h.y. gyda thrais
- Llosgi bwriadol;
- Niwed corfforol difrifol bwriadol;
- Clwyfo maleisus neu niwed corfforol difrifol ar sail hiliaeth;
- Bod ym meddiant arf tanio;
- Terfysg;
- Lladrad;
- Anhrefn treisgar;
- Troseddau tebyg, neu droseddau sy'n disodli'r uchod

6.5 Fel arfer gwrthodir cais am drwydded neu caiff trwydded bresennol ei hatal neu'i dirymu pan fydd gan yr ymgeisydd/daliwr trwydded gollfarn am drosedd megis:

- Llofruddiaeth;
- Dynladdiad;
- Dynladdiad neu laddiad beius wrth yrru;
- Troseddau terfysgol;
- Troseddau tebyg neu droseddau sy'n disodli'r uchod.

6.6 Fel arfer gwrthodir cais os bydd gan yr ymgeisydd mwy nag un gollfarn neu fater arall i'w ystyried yn ystod y **10 mlynedd** diwethaf am drosedd o natur dreisgar.

6.7 Bydd y Pwyllgor Trwyddedu fel arfer yn dirymu trwydded gyrrwr cerbyd hurio preifat neu gerbyd hacni pan fydd y daliwr wedi'i gael yn euog o drosedd sy'n ymwneud â rhwystro, defnyddio trais neu fygwth un o swyddogion yr heddlu, neu un o swyddogion awdurdodedig yr awdurdod trwyddedu.

7.0 Troseddau rhyw ac anwedduster

7.2 Fel arfer gwrthodir cais neu caiff trwydded bresennol ei hatal neu'i dirymu os bydd gan yr ymgeisydd/daliwr trwydded gollfarn(au) neu fater arall/materion eraill i'w (h)ystyried am drosedd megis:

- Ymosod trwy dreiddiad;
- Ymelwa ar buteindra;

- Ymosodiad anweddus;
- Troseddau'n ymwneud â phlant neu oedolion agored i niwed;
- Meddiant o luniau anweddus, pornograffi plant ac ati;
- Treisio;
- Ymosodiad rhywiol;
- Masnachu pobl ar gyfer ymelwa rhywiol neu fath arall o ymelwa;
- Troseddau tebyg neu droseddau sy'n disodli'r uchod.

7.3 Fel arfer gwrthodir cais am drwydded neu caiff trwydded bresennol ei hatal neu'i dirymu pan fydd gan yr ymgeisydd/daliwr trwydded gollfarn(au) neu fater arall/materion eraill i'w (h)ystyried am drosedd a restrir isod a bod y gollfarn/collfarnau neu fater arall/materion eraill i'w (h)ystyried **lai na 7 mlynedd** cyn dyddiad y cais:

- Dinoethiad anweddus;
- Cymell (hel puteiniaid o gerbyd);
- Troseddau tebyg neu droseddau sy'n disodli'r uchod.

7.4 Mae'r Awdurdod Trwyddedu'n annhebygol o roi trwydded i unrhyw ymgeisydd sydd ar y Gofrestr Troseddwy'r Rhyw ar y pryd.

7.5 Fel arfer gwrthodir cais os oes gan yr ymgeisydd mwy nag un gollfarn neu fater arall i'w ystyried sydd o natur rhywiol.

8.0 Anonestrwydd

8.1 Disgwylir i'r ymgeisydd neu ddaliwr trwydded presennol fod yn berson gonest. Mae gyrwyr trwyddedig yn delio ag arian parod ac eiddo gwerthfawr all gael ei adael yn eu cerbydau. Mae'n ofynnol bod dalwyr trwyddedau'n mynd ag eiddo o'r fath i'r heddlu o fewn 24 awr. Mae'r arfer gyffredin o ddanfod eiddo heb gludwr yn dangos yr ymddiriedaeth sydd gan bobl fusnes mewn gyrwyr trwyddedig. Hefyd, mae'n gymharol hawdd i yrrwr anonest i dwyllo'r cyhoedd trwy ofyn am fwy na'r pris cyfreithiol neu'r pris a gytunwyd ac ati. Gall ymwelwyr tramor gael eu drysu gan ein harian ni, a gallant gael eu twyllo gan yrrwr diegwyddor. Am yr holl resymau hyn, rhaid i gymeriad ymgeisydd/daliwr trwydded fod yn gwbl ddi-fai.

8.2 Fel arfer gwrthodir cais am drwydded neu caiff trwydded bresennol ei hatal neu'i dirymu pan fydd gan yr ymgeisydd/daliwr trwydded gollfarn(au) neu fater arall/materion eraill i'w (h)ystyried am drosedd a restrir isod a bod y gollfarn/collfarnau neu fater/materion i'w (h)ystyried **lai na 5 mlynedd** cyn dyddiad y cais:

- Twyll budd-dal;
- Byrgleriaeth;
- Cynllwynio i dwyllo;

- Ffugio;
- Twyllo;
- Trafod neu dderbyn nwyddau wedi'u dwyn;
- Cael arian neu eiddo drwy dwyll;
- Mathau eraill o dwyll;
- Mynd â cherbyd heb ganiatâd;
- Lladrata;
- Troseddau tebyg neu droseddau sy'n disodli'r uchod.

8.3 Fel arfer gwrthodir cais neu caiff trwydded bresennol ei hatal neu'i dirymu pan fydd gan yr ymgeisydd/daliwr trwydded gollfarn(au) neu fater arall/materion eraill i'w (h)ystyried am unrhyw un o'r troseddau uchod ac nad yw wedi bod yn rhydd o gollfarn(au) neu faterion eraill i'w hystyried am 3 blynedd o leiaf

- Am wneud datganiad ffug i swyddog awdurdodedig sy'n ymgymryd â'i ddyletswyddau er mwyn cael trwydded.

9.0 Cyffuriau

9.1.1 Ystyrir unrhyw drosedd sy'n ymwneud â chyffuriau yn fater difrifol. Bydd yr Awdurdod Trwyddedu'n ystyried natur y cyffuriau a'r swm dan sylw mewn perthynas â'r troseddau canlynol:

- Tyfu cyffur rheoledig;
- Mewnforio cyffur rheoledig;
- Cynhyrchu cyffur rheoledig;
- Cyflenwi cyffur rheoledig;
- Bod â meddiant o gyffur rheoledig
- Neu droseddau tebyg.

9.2 Fel arfer gwrthodir cais neu caiff trwydded bresennol ei hatal neu'i dirymu pan fydd gan yr ymgeisydd/daliwr trwydded gollfarn(au) neu fater arall/materion eraill i'w (h)ystyried am unrhyw un o'r troseddau uchod ac nad yw wedi bod yn rhydd o gollfarn(au) neu faterion eraill i'w hystyried am **5 mlynedd o leiaf**

9.3 Fel arfer gwrthodir cais neu caiff trwydded bresennol ei hatal neu'i dirymu pan fydd gan yr ymgeisydd/daliwr trwydded fwy nag un gollfarn neu fater arall i'w ystyried am droseddau sy'n ymwneud â meddiant o gyffuriau, ac nad yw wedi bod yn rhydd o'r gollfarn neu fater arall i'w ystyried am **5 mlynedd o leiaf**.

9.4 Fel arfer gwrthodir cais neu caiff trwydded bresennol ei hatal neu'i dirymu pan fydd gan yr ymgeisydd/daliwr trwydded gollfarn unigol neu fater arall i'w ystyried am drosedd sy'n ymwneud â meddiant o gyffuriau **o fewn y 3 blynedd diwethaf**. Dylid rhoi ystyriaeth i natur y cyffuriau a'r swm dan sylw.

9.5 Os oes tystiolaeth o ddefnyddio neu gamddefnyddio cyffuriau'n barhaus, neu o ddibyniaeth arnynt, efallai y bydd yn ofynnol cael arbenigwr i gynnal archwiliad meddygol (yn unol â safonau meddygol Grŵp 2 y DVLA). Pe bai'r ymgeisydd yn gaeth i gyffuriau, byddai'n ofynnol iddo/iddi fel arfer i ddangos tystiolaeth o **3 blynedd** yn rhydd rhag cyffuriau.

9.6 Os oes tystiolaeth o ddefnyddio neu gamddefnyddio alcohol yn barhaus, neu o ddibyniaeth arno, efallai y bydd yn ofynnol cael arbenigwr i gynnal archwiliad meddygol (yn unol â safonau meddygol Grŵp 2 y DVLA). Fel arfer byddai gofyn dangos tystiolaeth o **3 blynedd** yn rhydd rhag alcohol.

10.0 Troseddau gyrru lle cafwyd marwolaeth

10.1 Fel arfer gwrthodir cais neu caiff trwydded bresennol ei hatal neu'i dirymu pan fydd gan yr ymgeisydd/daliwr trwydded gollfarn(au) neu fater arall/materion eraill i'w (h)ystyried am unrhyw un o'r troseddau a restrir isod, ac nad yw wedi bod yn rhydd o gollfarn neu fater arall i'w ystyried am **10 mlynedd**.

- Achos marwolaeth drwy yrru'n ddiotal dan ddylanwad alcohol neu gyffuriau;
- Achos marwolaeth drwy yrru'n beryglus;
- Neu unrhyw droseddau tebyg.

10.2 Fel arfer gwrthodir cais neu caiff trwydded bresennol ei dileu neu'i dirymu pan fydd gan yr ymgeisydd/daliwr trwydded gollfarn(au) neu fater arall/materion eraill i'w (h)ystyried am unrhyw un o'r troseddau a restrir isod, ac nad yw wedi bod yn rhydd o gollfarn neu fater arall i'w ystyried am **7 mlynedd**.

- Achos marwolaeth drwy yrru'n ddiotal;
- Achos marwolaeth drwy yrru: gyrywyr heb drwydded, wedi'u gwahardd, neu heb yswiriant.
- Neu unrhyw droseddau tebyg.

11.0 Yfed a Gyrru/Gyrru Dan Ddylanwad Cyffuriau

11.1 Mae'n bosibl na fydd collfarn unigol, neu fater arall i'w ystyried yn arwain at wrthod cais neu at atal neu ddirymu trwydded bresennol, ar yr amod bod **3 blynedd o leiaf** wedi mynd heibio ers i'r gwaharddiad ddod i ben. Ymdrinnir yn yr un modd â cholffarn am 'wrthod neu fethu â darparu sampl', neu fater arall i'w ystyried yn gysylltiedig â hynny.

- 11.2 Mae'n annhebygol y rhoddir trwydded i ymgeiswyr a chanddynt fwy nag un gollfarn am yrru neu fod yn gyfrifol am gerbyd dan ddylanwad alcohol/cyffuriau neu wrthod neu fethu â darparu sampl, neu fater arall yn gysylltiedig â hynny, oni bai bod cyfnod o **10 mlynedd** wedi mynd heibio ers cael y drwydded yrru yn ôl yn dilyn y gollfarn neu fater arall i'w ystyried diwethaf.

12.0 Collfarnau Moduro a Phwyntiau Cosb

Fel gyrwyr proffesiynol sydd â'r hawl i gludo teithwyr sy'n talu ffi, mewn cerbydau sydd wedi'u trwyddedu gan yr Awdurdod Lleol, mae'n hanfodol bod safon gyrru ymgeiswyr neu ddalwyr trwyddedi'n gwbl ddi-fai.

Pwyntiau ar Drwydded DVLA	Proses ymgeisio
1 - 3 pwynt	Ni fydd fel arfer yn arwain at wrthod neu ddirymu trwydded ac ni chaiff ei gyfeirio at sylw'r Pwyllgor Trwyddedu.
4 - 6 pwynt	Ni fydd fel arfer yn arwain at wrthod neu ddirymu trwydded ond gall gael ei gyfeirio at sylw'r Pwyllgor Trwyddedu a/neu osod sancsiynau eraill
7 -12 pwynt	Caiff ei gyfeirio at sylw'r Pwyllgor Trwyddedu
12 pwynt +	Caiff ei gyfeirio at sylw'r Pwyllgor Trwyddedu. Annhebygol o roi trwydded.

12.1 Troseddau Traffig Difrifol

12.2 At ddibenion y Polisi hwn, ar wahân i'r rhai a ddisgrifir ym mharagraffau 10 ac 11 uchod o'r polisi hwn, disgrifir y troseddau moduro canlynol fel 'Troseddau Traffig Difrifol':

AC10	Peidio ag aros ar ôl damwain
AC20	Peidio â rhoi manylion neu adrodd am ddamwain o fewn 24 awr
AC30	Troseddau anniffiniedig yn gysylltiedig â damwain
BA10	Gyrru yn ystod gwaharddiad dan orchymyn Llys
BA30	Ceisio gyrru yn ystod gwaharddiad dan orchymyn Llys
DD40	Gyrru'n beryglus
DD90	Gyrru'n wyllt
IN10	Gyrru cerbyd sydd heb ei yswirio yn erbyn risgiau trydydd parti
LC20	Gyrru'n groes i amodau trwydded yrru
LC30	Gyrru ar ôl gwneud datganiad ffug ynghylch ffitrwydd wrth wneud cais am drwydded
LC40	Gyrru cerbyd heb roi gwybod am anabledd
LC50	Gyrru ar ôl i drwydded gael ei dirymu neu'i gwrthod am resymau meddygol
MS50	Rasio mewn cerbyd modur ar y briffordd
MS60	Troseddau nad ydynt wedi'u cynnwys dan godau eraill
MS90	Peidio â darparu manylion adnabod gyrrwr, ac ati
UT50	Dwysgipio cerbyd

12.3 Fel arfer caiff cais ei wrthod neu drwydded bresennol ei hatal neu'i dirymu os oes gan yr ymgeisydd/daliwr trwydded gollfarn neu fater arall i'w ystyried am Drosedd Traffig Difrifol ac nad yw wedi bod yn rhydd o'r gollfarn neu fater arall i'w ystyried am **12 mis o leiaf**.

12.4 Fel arfer, gwrthodir cais gan ymgeisydd sydd wedi cyflawni mwy nag un Trosedd Traffig Difrifol o fewn y 5 mlynedd diwethaf, ac ni ddylid ystyried unrhyw gais pellach nes bod cyfnod o **3 blynedd** o leiaf wedi mynd heibio'n rhydd rhag collfarnau neu faterion eraill o'r fath i'w hystyried.

12.5 Os bydd unrhyw gollfarn neu fater arall i'w ystyried ar gyfer Trosedd Traffig Difrifol yn arwain at waharddiad, dylai ymgeiswyr ddarllen yr adran isod yn y canllawiau hyn sy'n dwyn y teitl 'gwahardd rhag gyrru'.

12.6 Gwahardd rhag gyrru (ac eithrio gyrru ac yfed / gyrru dan ddylanwad cyffuriau)

- 12.7 Bydd yr Awdurdod Trwyddedu'n trin cyfnod o waharddiad fel cyfnod lle na fyddai'r gyrrwr wedi bod yn gymwys i gynnog gwasanaeth, ac fe gaiff ddiystyru penderfyniad llys i roi heibio neu leihau cyfnod o waharddiad naill ai ar sail caledi eithriadol o dan A.35 Deddf Tramgwyddwyr Traffig Ffyrdd 1988 neu am 'resymau arbennig' o dan A.34 Deddf Tramgwyddwyr Traffig Ffyrdd 1988.
- 12.8 Fel arfer caiff cais ei wrthod neu drwydded bresennol ei hatal neu'i dirymu os oes collfarn ddiweddar yn erbyn yr ymgeisydd/daliwr trwydded, neu os oes mater arall i'w ystyried, a arweiniodd at waharddiad o lai na 56 diwrnod o hyd, oni bai bod cyfnod o **6 mis o leiaf** wedi mynd heibio ers diwedd y gwaharddiad.
- 12.9 Fel arfer caiff cais ei wrthod neu drwydded bresennol ei hatal neu'i dirymu os oes collfarn ddiweddar yn erbyn yr ymgeisydd/daliwr trwydded, neu os oes mater arall i'w ystyried, a arweiniodd at waharddiad o hyd at 12 mis, ond bai bod cyfnod o **12 mis o leiaf** wedi mynd heibio ers diwedd y gwaharddiad.
- 12.10 Fel arfer caiff cais ei wrthod neu drwydded bresennol ei hatal neu'i dirymu os oes collfarn ddiweddar yn erbyn yr ymgeisydd/daliwr trwydded, neu os oes mater arall i'w ystyried, a arweiniodd at waharddiad o 12 mis neu ragor, oni bai bod cyfnod o **24 mis o leiaf** wedi mynd heibio ers diwedd y gwaharddiad.
- 12.11 Ni fydd yr Awdurdod Trwyddedu fel arfer yn caniatáu cais am drwydded gyrrwr cerbyd hurio preifat neu gerbyd hacni gan unigolyn sydd wedi'i wahardd rhag gyrru am gyfnod o 5 mlynedd neu fwy, oni bai bod **7 mlynedd o leiaf** wedi mynd heibio ers diwedd y gwaharddiad.

13.0 Mân Droseddau Traffig

- 13.1 Caiff Troseddau Traffig eraill nad ydynt wedi'u rhestru yn y polisi hwn eu trin fel 'Mân Droseddau Traffig'. Mân drosedd yw trosedd sy'n derbyn rhwng 1 a 3 phwynt cosb.
- 13.2 Pan fydd gan ymgeisydd/daliwr trwydded un gollfarn neu fater arall i'w ystyried mewn perthynas â Mân Drosedd Traffig, ni fydd hyn fel arfer yn arwain at wrthod cais neu atal/dirymu trwydded.
- 13.3 Gall mwy nag un gollfarn am fân drosedd traffig neu fater arall i'w ystyried arwain at wrthod cais, yn enwedig os oes sawl collfarn neu faterion eraill i'w hystyried ar gyfer yr un drosedd, e.e. goryrru. Gall gyrrwr trwyddedig gael ei gyfeirio at sylw'r Pwyllgor Trwyddedu.

14.0 Cyhuddiadau neu wysion sydd heb eu hateb

14.1 Os yw'r unigolyn yn destun cyhuddiad neu wŷs sydd heb ei hateb, gellir parhau i brosesu ei gais, ond er diogelwch y cyhoedd, gellir gohirio'r penderfyniad nes bod yr achos wedi dod i ben.

15.0 Gwybodaeth am droseddau lle na chafwyd collfarn

15.1 Os yw'r ymgeisydd neu ddaliwr trwydded wedi'i arestio, neu'i gyhuddo, ond heb ei gael yn euog o drosedd ddifrifol sy'n awgrymu y gallai fod yn beryglus i'r cyhoedd, dylid ystyried gwrthod y cais neu atal/ddirymu'r cais/trwydded.

16.0 Aildroseddu

16.1 Er ei bod yn bosibl y bydd gan yr ymgeisydd sawl collfarn, neu fod materion eraill i'w hystyried, sydd yn bodloni'r canllawiau uchod ar sail unigol, bydd cais fel arfer yn cael ei wrthod os oes gan yr ymgeisydd hanes o aildroseddu, oni bai bod cyfnod o **10 mlynedd o leiaf** wedi mynd heibio ers y gollfarn neu fater arall i'w ystyried fwyaf diweddar.

17.0 Torri Deddf, Is-ddeddf neu Amod Trwydded

17.1 Mae'n annhebygol y rhoddir trwydded i ymgeisydd sydd â cholffarn neu faterion eraill i'w hystyried yn gysylltiedig â thorri deddf, is-ddeddf neu amod trwydded, oni bai bod cyfnod o **12 mis o leiaf** wedi mynd heibio ers yr achos mwyaf diweddar o hynny.

17.2 Os canfyddir bod daliwr trwydded presennol wedi torri deddf, is-ddeddf neu amod trwydded am y tro cyntaf, mae'n debygol o gael rhybudd ysgrifenedig am ei ymddygiad yn y dyfodol, ar yr amod na chafodd teithwyr eu rhoi mewn perygl, ac na fu unrhyw risg i'r cyhoedd.

17.3 Os canfyddir bod daliwr trwydded presennol wedi torri mwy nag un ddeddf, is-ddeddf neu amod trwyddedu, neu fod yna achos unigol o dramgwyddo o natur ddifrifol, gall y Pwyllgor Trwyddedu atal neu ddirymu'r drwydded.

17.4 Mae'r uchod yn berthnasol waeth pa gamau cyfreithiol a gymerwyd neu sydd ar droed.

Trwyddedau a roir gan Awdurdodau eraill

Pan fydd cais am drwydded gyrrwr cerbyd hacni a/neu gerbyd hurio preifat wedi'i gyfeirio at sylw'r Pwyllgor Trwyddedu, a bod yr ymgeisydd eisoes yn meddu ar drwydded debyg a roddwyd gan Awdurdod Lleol arall, bydd y canllawiau yn y polisi hwn yn disodli unrhyw benderfyniad a wnaed gan Awdurdod arall.

Preswylwyr Tramor

Os bydd ymgeisydd wedi treulio 6 mis neu ragor dramor, bydd yr Awdurdod Trwyddedu'n disgwyl gweld tystiolaeth bod y wlad neu'r gwledydd dan sylw wedi gwirio'i gofnod troseddol ar gyfer y cyfnod hwnnw.